

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piata mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe ună ană 12 fior., pe săptămână 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe ană 36 fr., pe săptămână 18 fr., pe trei luni 9 franci.

Nº 94.

ANULU XLVIII.

SÉ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondență.

ANUNCIURILE:

O serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorii nefranotate nu se primeșoară. — Manuscrise nu se retrăimită.

Sâmbătă 27 Aprilie (9 Maiu)

1885.

Răspunsurile d-lui Tisza.

Brașov, 26 Aprilie 1885.

Dacă d-lui ministrul-președinte și ministrul de interne Tisza a putut să amâne răspunsurile, ce le datoria deputaților Babeș și Truța asupra unor cestiuni de mare însemnatate, mai bine de două luni de dile, credem că nu va surprinde pe nimeni, că și noi am lăsat să se mai trăcă câteva dile înainte de a face o analisă a acelor caracteristice răspunsuri.

Intărzierea aceasta ni-a venită spre bine, pentru că astăzi suntem în plăcuta poziție dă publică mai întâi judecata unei foi germane asupra espectorilor d-lui Tisza, care făcea mai ales încătuți privescas casul cu oprirea serviciului divinu dela Lupșa nu este direct interesată în cestiune. „Siebenbürgisch d. Tageblatt“ scrie sub titlul „Glose la răspunsurile d-lui Tisza“ în numărul său de Joi 7 Maiu între altele:

„Deputatul Truța a adus în vorbă unu casu, care și în parția noastră este estraordinar. Într-o comună românescă a comitatului Turda-Arieș se oprișe întrarea obicinuitului serviciu divinu de Dumineca de către autoritatea politică și în faptă se impedece prin gendarmerie, fiindcă se bănuise înscenarea unei serbarei a lui Horia și Cloșca. Ministrul-președinte a admis în răspunsul său acestu fapt; cităm propriele sale cuvinte: „Avându susțiune basată — dice ministrul — că în aceea comună serbarea ce se oprișe pentru ziua de Sâmbătă o voră ţină Dumineca sub pretextul unei liturgii, s'a interdisu într-adevără întrarea acestui serviciu divinu, nu însă prin scoterea creștinilor din biserică, ci în acel mod, că preoții în urma interdicterii n'au putut să liturgia și că poporul, care începușe să vină în mare număr la biserică, fiindu avisat de gendarmi, că liturgia nu se poate ţine, s'a risipit în totă liniștea și fără nici o disordine. Acesta este adeverata stare a lucrului.“

Espunerea ministrului-președinte și raportul deputatului Truța asupra neobișnuitului casu se deosebește una de alta numai într-un punctu neesențial. Deputatul Truța spune, că gendarmii ar fi năvălit cu baioneta în biserică și că ar fi scos afară pe omeni, pe când ministrul negă această imprejurare secundară. Nu suntem în poziție a decide, că ore espunerea lui Tisza său a lui Truța corăspunde în acestu punctu faptelor; totuși pentru a judeca lucrul ne vom ţine numai de espunerea lui Tisza, ce se bazează pe raporte oficiale, care fără îndoială încă nu sunt totdeauna demne de credință, mai cu seamă când vinu dela organele interesate în cauză, prin urmare mai multu său mai puținu preocupa. În esență lucrului, cum amu său, nu se schimbă nimic, dacă gendarmii au alungat pe omeni din casa lui Dumnezeu cu forța său și împedecat să intră în ea. Lucrul principal rămâne interdicterea serviciului divinu de Dumineca și împedecarea faptică a acestuia.

Interdicterea este o măsură preventivă poliție, prin care autoritatea a voit să întăripine eventuala serbare a lui Horia și Cloșca. Nu se schimbă nimic din caracterul polițienesc alu acestei măsuri nici răspunsul ce l-a datu ministrul Tisza mai târziu d-lui Babeș, dicându: „Acesta nu este o măsură preventivă din punctul de vedere alu statului polițienesc, ci este, după a mea părere, datoria fiecăruia guvernului președintelui în lumea aceasta.“ Acăstă replică a ministrului ramâne o frasă, care nu se schimbă nimic din clasificarea casului, ori cătu de multu și fostu aprobată de dreptă camerei. Căci acela se spune poliție, de a împedecă periculele înălțate de realizarea lor și de a preveni turbările

ordinei încă neîntemplate, deosebindu-se de acela alu justiției, care urmăresce ofensarea deja rea lisată a legii.

Acăstă este deosebirea între statul polițienesc și între statul basat pe drept, că celu dintotdeauna păsesce în contra faptelor cetătenilor, încă înainte de a fi trecutu aceste în unu stadiu alu ilegalității, pre când celu din urmă păsesce numai în potriva adevăratelor violări de drept. Este claru, că omul pote greși mai ușor când se pune pe terenul susțiunilor; este neevitabilu ca și periculele închipuite să fie combătute de statul polițienesc. Libertatea faptelor omenesci depinde dela judecata subiectivă a organelor, cari facu poliția preventivă, prin urmare acăstă libertate nu există de locu. Volnicia, care este strinsu legată de judecata subiectivă a organelor polițienesci, a produs acea puternică reacție, care a pusu în Europa apusana statul de drept în locul statului polițienesc.

In casul de față avem de a face fără îndoială c'unu actu alu poliției preventive. Interdicterea liturgiei de Dumineca în Lupșa voia să impiedece d'a se ţine cu acăstă ocasiune și unu parastasu pentru Horia și Cloșca. Nu era mai bine să fi așteptat, că să vădă, dacă se adevăresce susțiunea, privitor la întrarea unui asemenea parastasu? Să admitem, că susțiunea aceea s'ar fi adevărată și că serviciul divinu s'ar fi ţinutu în adevăr. Oare acestu casu învolvă o crimă său unu delictu, pentru a căruia pedepsire aru trebuu să intervină tribunalele penale? Nu credem; celu puținu n'amă audiu niciu despre aceea, ca procurorul să fi acusat pe cei ce au aranjat serbarea lui Horia și Cloșca în celealte locuri, unde în adevăr s'au ţinut. Ce eră însă, dacă susțiunea s'ar fi dovedită de nebasată și dacă nici nu s'ar fi ţinutu unu parastasu pentru Horia și Cloșca în cursul serviciului divinu în comuna Lupșa? In acestu casu credincioșii comunei bisericesci Lupșa aru fi fostu fără de nici o caușă împiedecătă întrarea rugăciunilor lor, numai și numai pentru că organele poliției și-au închipuit ceva, ce nu există.

Totuște actele religiose sunt puse sub scutul legei penale a statului; împedecarea său conturbarea cu forța a serviciului divinu unei religiuni recunoscute este o faptă abusivă ce se pedepsesc în sensul § 190 a legei penale ungurescă (Art. de lege V. 1878,) care dice: „Celu ce împedecă său conturbă cu forța serviciul divinu alu unei religiuni recunoscute din partea statului, comite unu delictu și este a se pedepsi cu închisoare până la unu anu și cu amendă în banu până la o miilă florinu. Încercarea chiar este a se pedepsi.“ N'amă audiu să se ţinutu vre-o cercetare nici măcaru spre a aduce claritate asupra împedecării cu forța a serviciului divinu de Dumineca în biserică greco-orientală recunoscută de statu. Cercetarea trebuie să-o facă judecătoria, care are a stabili, dacă împedecarea cu forța a serviciului divinu în comuna Lupșa nu învolvă delictul de conturbare a religiunii, prevăzutu în § 190 alu codului penal. Prin aceea, că ministrul-președinte, care n'are putere judecătorie, justifică împedecarea cu forța a serviciului divinu de Dumineca în comuna Lupșa, nu s'a ţinut destulu legei.

In totu casul este lucru ciudat, că ministrul-președinte, în acceași ședință a adunării deputaților, în care a admis că s'a interdisu serviciul divinu de Dumineca în Lupșa și că a fostu împiedicat, a adresat către deputatul Babeș provocarea, că „d. deputat să arate ori și când, dacă pote, că cum și prin ce a fostu împedecat cineva în acăstă patriă în exercițiul drepturilor sale prin măsuri preventive?“ Deputatul Babeș a răspunsu la acăstă fără corect provocându-se la casul de mai înainte în care visitatorii bis-

ricei în Lupșa au fostu împiedecați în exercitarea dreptului lor pusu sub scutul codului penal, dreptul de-a se rugă lui Dumnezeu.“

Conflictul anglo-rus.

Ministrul Gladstone și Granville au declarat, că Anglia și Rusia sunt gata a supune toate diferențele cu privire la interpretația convențiunii dela 17 Martie judecătii unui suveran amicu, mai încoiu, că în Londra eră voru să începă negoțiunile despre stabilirea hotărârui afgane. Prin acăstă Europa eră să mai liniștiște puțințul.

Până când era răsboiu în perspectivă, totușt lumea credea, că răsboiu acesta se va purta mai multu pe apă, decât pe uscat, și că se va purta pe uscatu numai în Asia centrală, unde din caușă greutăților teritoriale și topografice, nu se potu concentra mase mari de trupe și unde din caușă terenului celui anevoiosu nu se poate provede armata cu provisoriu necesar, pentru că calea de comunicație lipsescu mai cu totul. Dacă într-adevăr s'ar fi luat la luptă pe mare aceste două puteri mari, atunci ne puteamă aștepta la stricăriile cele mai mari, la împedecarea negoțului și a producției, la pericitarea proprietății și la multe alte calamități, cari aru fi isvoratul dintr-unu răsboiu pe mare.

Décă se va mărtină pacea, atunci meritul este alu partidelor litigante și anume alu lui Gladstone și alu împăratului Aleandru III. Ministrul-președinte Gladstone a păzit interesul păcii până în ora din urmă cu o evlavie apostolică și totu mereu a apelat la iubirea de pace a Tarului Aleandru, și după multe sbuciumări și frâmentări Gladstone l'a făcut și pe Tarul, ca să nu asculte de glasul partidei militare.

Preparăriile militare engleze n'au făcutu nici o impresiune asupra Rusiei, dară nici petecele de locuri din Asia nu putu imbarba pe Rușii la o acțiune în contra Angliei. În Indii vom ajunge, și diceau unii bărbăti Rușii, pe altă cale: facându pe domnitorii indieni, ca să se revolte în contru domniei engleșesci. În urmă au înțelesu Rușii, că pentru o luptă atâtă de gigantică nu sunt pregăti și că Englezi disponu de bogății colosale, prin cari ei totu mereu sunt în stare să pună în luptă nouă mijloace. Rusia aru fi reportat la începutu resultate strălucite în Afganistanu, dară apoi Englezi prin tenacitatea și prin constanța lor totușt până la cele din urmă aru fi triumfat. Unanimitatea cu care a votat parlamentul din Londra creditul pentru răsboiu au avut efectu în Petersburgu. Se voru fi gândită Rușii, că nici Napoleonu celu Mare n'a putut înfrângă pe Anglia, care totu mereu a pusu în mișcare toate coalițiile.

Considerația, că răsboiu cu Anglia nu se poate termina iute, ci din contră se va continua cu anii pe toate mările și în toate continentele va fi indemnătă pe Rușii, ca să fie mai pacinici. Dar nu mai puținu Anglia, care nu s'a interesat de celală Europă până i-a venită apa la gură, și-a datu toate silințele să evite răsboiu, fiindcă să a ţinutu isolată. Si causa acestei isolări este politica lui Gladstone, care voindu să facă cuceriri în toate continentele, în Egiptu, Sudanu, Africa sudică, în Asia centrală, în Australia, pe toate puterile europene le a vătămat și vecsat. Cancelarul Germaniei în totu timpul frâmentărilor dintre Anglia și Rusia tăcu și numai presa se aruncă din când în când asupra Angliei imbarbătându pe Rusia.

Acăstă atitudine dușmanosă a Germaniei față cu Anglia și pe Gladstone să se prefacă în apostolul alu păcii.

• N. fr. Presse găsesce, că din acăstă schimbare spre pace a situației două partide esu cu mâinile gole. Ele se retragă desamăgite între culise: Italia și Polonia. Italia credea, că încurcătura Angliei cu Rusia o va scăpa din greuă situație, în care a adus o expediție ce a întreprins la Marea roșie. În suita Angliei, aru fi putut profita ceva Italia. Polonia de altă parte, dice făia vienesă, prin emisarii lor aru fi putut provoca o revoluție în Polonia.

rată cu Anglia. Pacea a eșită învingătoare, dar Rusia va înghițe în doze mici Asia centrală și Europa nu o va opri, precum n'a oprit-o nică până acum.

SCIRILE DILEI.

Ministrul unguresc de interne a permisă, ca comunele, care în legătură cu Brandul de Jos și cu cel de susă formau comune mari, să formeze de aci înainte comune mici de sine stătătoare.

—0—

Cariola postală, ce comunică până acum între Vulcan și Petroșeni de patru ori pe săptămână, dela 10 Mai va face acăstă cale în fiecare din totu după ordinea de drumă de până acum.

—0—

Din Cracovia se telegrafiază cărului vieneză N. Fr. Presse: »In biserică catedrală, la Wawel, s'a celebrat cununia contelui Ernst Adolf Münster, fiul ambasadorului german din Londra, cu principesa Melania Ghica.«

—0—

»Românul« afă din sorginte forte autorisată, că convocarea camerilor române este strinsă legată de evenimentele din afară. Deocamdată șaua convocării nu se scie.

—0—

Autoritățile franceze începă să ocupe de cesiunea concurenței ce produsele germane și austriace facă celor franceze pe piețele române. »Românul« scrie, că în sărcinatul de afaceri alături Franciei la București crede, că lupta nu e cu neputință și, în raportul său, recomandă exportatorilor franceză dă imita pe cei germani și austriaci, adică dă occorda clientele lor române credite de săse, nouă și două-spre-dece lună. Densul sfătuesc pe exportatorii francezi a adoptat sistema celor germani și englesi, care constă întră a fi reprezentanți prin case corespondente (un fel de agenții), unde să se expună mostre de mărfuri de totu felul și de tute calități, precum și prețurile de fabrică ale fiecareia. Raportul șădăgă, că la București suntu patru-deci și trei agenți comisionari insarcinați a represinta mai multe case din Austria, Germania, Elveția și Anglia.

—0—

In Laibach petrarul Kossier eșindă în 3 Maiu la preumblare cu cei trei copii ai săi, i-a împușcată indată a ajunsă în campă. Petrarul era smintită și autoritatea nu îngrijise, ca să fie pusă sub supraveghiere.

—0—

Prințul Alexandru Carageorgevici a testat din averea sa de 2 milioane florini: 38,000 pentru stipendii, 4000 orașului său natal, 200 fi. bisericei gr. or. din Timișoara.

—0—

După un raport publicat de curând de »Propaganda fidei« din Roma, în cele 25 de vicariate din China și Ananu au primit catolicismul 16,500 de adulți și la 130,000 de copii.

—0—

Prigonirea limbei române în municipiul Solnocu-Doboca.

Dela întrunirea Someșenilor.

Pre aici nu numai șefii diferitelor autorități publike, ci întregul aparatul administrației politice și judiciare, și societatea maghiară, pun mare trudă pentru eliminarea limbii române din graiul viu alături Românilor, provocându-te pre totu momentul să nu vorbesc românesce, ci numai unguresc, fiindcă »hivatalos oláh nyelv nem létezik, beszéljen az ur vellünk magyarul!«? și decă »vr'unu Unguru mai modarat vorbesce — din intemplare — românesce cu unu Român, altu Ungur ultraistu t'lu dojenesc in absența ta, că de ce vorbesce românesce?«

Totă pătura maghiară din Deșiu este cuprinsă de pofta maghiară, proclamate în Clușiu, ca de nisice friguri. Multu și sfarmă capul cu maghiararea numerelor Românilor, ceea ce se vede din indicele publike.

Din comerciul scripturistică limba română e scosă cu desăvârșire, decă se mai afă vr'o scrisore română, aceea e batjocură, că e scrisă »a franczia nyelvben,« și autorul ei este injurată coicăsesc și amenință! De pe la institute de credită nu se dau bani împrumută Românilor, dacă nu și scriu unguresc numele.

Strămutându-se în 22 Aprilie a. c. președintele celu umană dela tribunalul reg. de aici d. Iosif Keul la Tabla regescă în Tergul Muresului, care funcționar totu mai facea orecare dreptate Românilor cunoscându limba lor bine, amă înțelesu, că e datu acuma prin d. președinte substitută maghiară ordină la personalul judecătoresc, ca numele advocaților români să nu se mai scrie cu ortografiă românească d. e. Manu,

Munteanu, Stetiu, ci unguresc: Mán, Muntyán, Stetz etc.

Indată după depărterea d-lui Keul, substitutul acestuia și-a inaugurat activitatea prin acea faptă, că părăsindu-i se pote, că fiind între 26 diurniș 9 înșă română acestia suntu pre mulți, pre 2 dintre ei pe dd. Gabriel Iliesiu și Dumitru Florianu, cei mai buni scriitori, i-au destituitu din posturile lor, deși dintre Unguri sunt, cari nică nu sciu scrie cum se cade.

Ce va mai întreprinde nouă președinte denumită aici — judele cercuală din Boroșineu — Ballás Máté, nu cumva ii va afă pre toți Români superflui? Aici nică baremă diurnistă nu pote fi Românul, deși are calitatele recerute. — Așa de departe au ajunsă lucrurile!

Iată respectarea legei de naționalitate sănătăționată de Maiestatea Sa, într-unu municipiu și teritoru judicialu, unde populația română face 9 percente și unde Unguri aici au numai 2 comune curăță maghiare: Dămașcienii și Dicea ung. formându 10 percente la o laltă cu tute celelalte naționalități: germană, armenă și tigană.

In Năședudă e denumită la judecătoria cercuală unu ungură de aici Bárthos Dezsö. — Videant consules!

O voce asupra maghiarisării

Din munții Abrudului, Aprilie 1885.

Reuniunea din Clusiu s'a formată, scopul să este a maghiarisa pe Români; șarele maghiare tute aplaudăză; guvernul o ajută; lucrarea s'a incepută, deci trebuie să ne apărăm.

Modulă apărării ni-lă arată istoria Românilor. — De ce Români nu s'a făcută Goș, Avară, Hună etc? Pentru că nu le-așă învățată limba, nu le-așă luată datinele și s'aferită de ori-ce raportă și atingere strinsă cu ei.

Maghiarii dela celu dinteiș până la celu din urmă sunt fanatisați de diaistica lor; lucră cu totu hotărirea maghiară Românilor; lucră ministerul prinordonate, prin scole și prin legislață; lucră funcționarii administrativi și judecătoresc prin presiune și lucră acum publicul maghiar prin asociațiunile lor fără nică o genare.

Deci nu trebuie să stămă pasivi față cu acăstă luptă ci să le arătăm, că Români are tări, are conștiință națională superioră. Adune Maghiarii pre tute lichelele, pre totu curciuji de prin orașe și Comitate unde nu sunt Maghiari și cu ei să reprezinte pe Maghiari. Acești renegăti, că să capete favoruri, se silescă a da dovezi de maghiarismul lor și strigă cu fanatismu: maghiarăre! Intr-astfel de adunături potu să tragă ei și căte unu Român, fără simț, fără caracter și mortu moralicesc. Astfel de Români sunt ca ramurile uscate din pomul naționalu ori rămănu ele în pomu, ori se tae, nică unu folosu nu aducă, căci ce folosu aduce fii vitregi? Ne mai strică Maghiarii prin campania lor de a ne maghiară, fiind că ne impedează de a progresă în cultură, nu ne lasă să ne facem scoli, ne slabescu în puteră, pentru că junimea noastră trece în România, er prin Episcopii nostri slabescu poporul nostru în curagi.

Dér răul celu mai mare ce ne facă ei este, că ne săracesc materialicesc, dăr și ei se calicesc și tăra e aprópe de prăpăste. După profetii maghiari nu e de parte acăstă sorte. Pe ei nu-i dore, că au așă bugetul, au bunurile tării și facă datorii pe ele, însă au capătu și acestea, deci pe noi ne dore, că ne ducă la ruină cu tute sacrificiile ce le facem pentru patria. Ar trebui să facem ca acestea să le scie Curtea, să le scie lumea. Ar trebui să angajăm prin unu bărbat rutinat în politică o fōie germană europeană, acelă bărbat se scrie în diferite cercuri și de sigură va face cinci săse sute de prenumeranți români la fōia europeană, care să buciume aceste reale, ca să le audă cei cu influență asupră tării, pentru a opri răul și prăpăstea. Tractându din altă parte dicem: Nu trebuie să ne înfirăm, fiind că totu răul are și binele său, așă și campania Maghiarilor de a ne maghiară. Mare bine au făcută și facă d-nii Tisza și Trefort, cari au declarat răsboiu maghiarări și totu cei inspirați de ei de a maghiară pe Români pentru că au deșteptat pre Români, punându-i în poziune de a se apără. Din nenorocire pentru această patriă, șovinii maghiari mărescă prăpașia dintre Români și Maghiari, după exemplul Englezilor cu Irlandesii.

In asemenea lupte și suferințe au trăită Români cu Maghiarii 9 secolu și nu i-au înghițită în lupte; voru trăi cătu le va fi scrisă, căci lupta este viață și celu ce trăiesc în trăndăvia nu se poate asemăna cu unu riu ce curge, ci cu o bală infectă. Căci împăciuire pe basă legilor de maghiarăre e cu neputință.

Prințul Al. Karageorgevici.

Din Timișoara se anunță, că prințul Alexandru Karageorgevici a murită acolo la 21 curenț 7 ore dimineață, după o bătră indelungată. Când s'a născută elu la 11 Octombrie 1806, părintele său, care, dintr-unu fiu de tăranu și haiducă urmărită de lege, a ajunsă să comandeze pe Sérbi răsculă, bătuse deja pe Turci în mai multe lupte. In etate de 7 anu elu a fugită cu tată-său în Ungaria și avea unspre-dece anu, când Rusia, după asasinarea tatălui său, lăua băiatulă puindă să ii se dea oru ce desbinare între frații d'unu nemu și d'unu sângue,

o educață militară Ca bărbat ténără se întorse în patria și Mila Obrenović numi de adjutanț alu său pe fiul liberatorului Serbiei. In curându poporul, nemulțumită cu Obrenović, se întorse spre urmării lui George cel Negru (Kara-George) și la 14 Septembrie 1842 familia Obrenović fu detronată de Scupcina și Alexandru Karageorgevici proclamată ca domitoru. Insă Póta ia acordată numai titlul de Baş-bey și mări tributul; acăstă imprejurare fu exploatață contra noului prinț de către partidă lui Obrenović sprijinită de Rusia. In fine atât Rusia cătu și Póta cedă și la 1843 permisă se aleagă Al. Karageorgevici de prinț.

Elu stăte 15 ani în fruntea poporului sérbi. Partida națională nu era mulțumită cu prințul, care în luptele Muntenegrului cu Turcia a rămasă neutrală și se arăta afabilă și Austriei. La 22 Decembrie Scupcina hotără să-lăsă silească să abdice. Prințul ceru unu termen de o di să se gădescă, dar fiindă indemnătu de soția sa să se opue, fugă în cetatea ocupată de Turci, după care la 23 Decembrie Scupcina făcu cunoscută, că Al. Karageorgevici a incetat de a mai fi prinț alu Serbiei. Ca și tată-său, cu 45 ani înainte, așa fugă și elu în Ungaria și se stabili în Pesta, unde cumpără o casă, pe când bătrănu Miloš Obrenović intră în palatul din Belgradă și puse pe Scupcina să proclame familia Obrenović de eredită.

Dece anu mai tardiu Mihailu, fiul lui Miloš, fu ucisă în grădina Topcider. Cercetarea a constată, pe dreptă său pe nedreptă, că Al. Karageorgevici tocmai pe ucigașu și atâtă elu, cătu și pretinții lui complicit Trifcovici și Stancovici fură condamnați în lipsă la 20 ani reclusiune. Guvernul sérbi a cerută dela celu unguresc extrădarea celor 3 criminali, dăr guvernulunguresc respinse cererea și date ordină tribunalului din Pesta să judece pe acuzații. Prințul Alexandru a stată unu anu de qile sub pază în pavilionul unei casarme din Pesta așteptându rezultatul procesului. Acuzații fură condamnați la 9 anu închisore ca autorii ai omorului. Insă curtea de Casăția a casată acăstă sentință, admisăndă hotărirea primei instanțe, adeca achitarea.

După achitarea sa, fostul prinț alu Serbiei a trăită la moșile sale din Ungaria. In timpul răsboiului turco-rus s'a audiu vorbindu-se, că fi lui Karageorgevici ar fi incercat să pue mâna érashi pe domnia Serbiei și se dicea, că și răscola nereușită din Kragujevac aru fi aranjată radicală în favoarea lui Karageorgevici, ceea ce înse nu s'a putut dovedi.

„Răsboiu.“

Sinodul gr. or. din Caransebeș.

Inainte de deschiderea sinodului s'a chemată spirul sănătă și s'a ținută serviciul divin pentru Emanuel Goszdu, Demetru Hățeganu, D. Peția și Ana Alesandrović.

După deschidere, secțiunile sinodului au verificat pre toți deputații afară de Vasile Nemoianu dintră preoți, a căror alegere mai tardiu sinodul a și anulată din motivul, că alesulă ca comisară consistorială la acelui de alegere n'a sciată, că și elu trebuie să subscrive protocolul de alegere și să inducă numele votanților și pre alu aceluia, pre carele a votat. Coriolanu Brediceanu și Andrianu Diaconu din Bogdia, mai tardiu au fostă verificăți; asemenea și Antoniu Mocioni și Ion Oprea din cercul Prebulu.

Raportele senatelor bisericesc, școlare și epitropescl din cari s'a constatată progresu în imbunătățirea stării religioase școlare și financiare, s'a luată la cunoștință, luându-se totu odată concluse speciale pentru asigurarea contraciei și sprinirea înaintării.

Celu mai însemnată conclusă alu acestui sinodă a fostă votarea sumei recerute pentru înființarea unei tipografii diecesane și a unui șiară bisericesc-școlară alu diecesei — (10,000 fl.), precum și votarea sumei de 20,000 fl. v. a. pentru ridicarea unui etagiu la casa diecesei. Mari speranțe se legă de aceste concluse, — dice „Luminătorul“ — căci toți dorim să se pună la dispoziția consistoriului tute mijloacele de a se înființa cu demnitate și a-și reprezenta vederile în publicitate printr-unu organu, pentru numai în ștă modu se frângă vîrfurile spinilor maliției și se răspandesc lumina adeverului.

De însemnatate e și conclusulă sinodului, prin carele s'a alesă o comisiune sinodală, constătatore din d-ni F. Musta președinte, I. Ianculescu, Cor. Brediceanu, I. Budinianu, At. Cimponieriu, A. Ghidu și Filipu Adem, care se va întruni cam 3 qile înainte de sesiunea sănătării sinodă și va pregăti causele și agendele ordinare ale sinodului. Prin acăstă comisiune se va eruă starea lucruriilor și mai lămurită, se vor pregăti pe base tari conclusele sinodului, și — pote că se va cruța și timpă și banii.

In fine se constată cu bucurie, că între membri sinodului s'a restabilită buna înțelegere, delăturându-se oru ce desbinare între frații d'unu nemu și d'unu sângue,

*) Pe românescă: »Limba română oficială la noi nu există, vorbesc ungurescă cu noi Domnule.«

fi unei și aceleiași biserici și națiunii de o potrivă asuprute și avisate la sprijinul săcărui Român cu înimăla locă. Admirabilă a fostă tactica și răpitore a fostă argumentarea logică a d-lui Dr. Alexandru Mocioni în acăstă cestiune, din tōte părțile s'a arătată bunăvoița de a realiza „armonia” celor chiamați în reprezentățiunea bisericei, și așa pre cătă de sfîrșit au fostă membrii sindicului între sine la începută, pre atâtă de intimi ca frații au fostă sub durata sinodului.

Hrana țăranului.

Hrana este o cestiune imensă în istoria și starea de civilizație a unui popor. S'ar putea scrie volume asupra rolului ce jocă hrana în tōte manifestațiunile sociale și politice ale unei națiuni, asupra vastei intinderi de fapte, ce alimentațiunea ține prin urmare sub dependință ei. Astădăi istoricii și filosofii pozitiviști, când voru să-și esplice fazele istorice său starea unui neam țărcare, ei cercetăză, între causele ce lămuresc enigmele evenimentelor și ale situațiunilor sociale, — cercetăză, dicem, și regimul alimentar al masei acelui neam.

Hrana este trecută, în știința modernă a Sociologiei, printre cei dintăi factori, cari hotăresc și explică sōrtea și apucăturile ori-cărei națiuni. Rolul alimentelor ce neindurata gură ne reclamă dilnic, ca tribută datorită corpului, nu se mărginesce dar, după cum s'ar putea crede la prima impresie, numai la satisfacerea unei trebuințe curată fisiologice, la astemperul fomei, la respunsul ce suntem nevoiți să tipărtului surdă al pantelei tirană. Influența hranei se reflectă din contră, după cum dizerăm, asupra unui vast cuprins de fapte, asupra activității unui popor, asupra regulării timpului de muncă, asupra bogățiilor ce pote acumulă, asupra stării sale culturale, asupra stratelor sociale ce se formează în sinul unei națiuni, asupra înălțării sale politice, asupra întregului organism social.

Așa d. e. celebrul istoric Bückle explică totu se-cretul vechilor civilizațiunilor ale Indiei, Egiptului și Mexicului, prin abundența de hrana, sub formă de orez, de curmale, său porumb, ce s'a găsită în tōte timpurile în acele roditorie țări. Tōta organizațiunea socială, cu vechile ei caste, întręga cultură străveche, tōta starea politică de atunci, viața, sub tōte manifestațiunile ei în fine, a celor dintăi popore ce au strălucită în istoria civilizațiunii, ni se arată, în Bückle, cu tōte bunurile și realele ei, ca unu rezultat al imbelșugării alimentare, de care se bucurau pe atunci neamurile acelor mănose pământură.

Omenii, cari vădă mai departe de suprafața lucruri, susțină, și cu dreptă cuvenită, că Anglia n'ar pute să domine astădă Indiile, și n'ar fi în stare să apese cu sarcină atâtă de grele pe rebdătorii Irlandei, dacă acele popore ar avea unu regim mai substanțial, decâtă acela de care se folosesc ei, compusă la unii din orez și aprópe golă, la ceilalți din cartofi, pe când soldații Englez, instrumentul singurantă de supunere alu coloniilor tributare, consumă carne și pâne de cele mai esclente calități.

Dacă hrana unui popor are, aşadar, înriuriri atâtă de adâncă asupra civilizațiunii și sōrtei de care se bucură elu, atunci se cuvine, credem, să consacram unu studiu foarte atentiv acestei piramidele cestiunii a hranei țăranului român.

Din nenorocire, noi avem să ne batem multă capul. Alții înaintea noastră au cercetat, cu tōta competență dorită, hrana cu care se îndopă țăranul, și ne-a scutită pe noi de a stă să urmărim acum tōte funestele consecințe ale miserabilului regim ce duce populațiunea nostră rurală. Cățăva demografi și economiști distinși, ca d-nii Dr. Obedenar și Felix, ca junele și savantul Dr. Istrati, ca d-nii Aurelian și Ionescu, au semnalat deja relele și pagubele imense, economice și sociale, — rele cari isvoresc din nenorocita sistemă de alimentare a sătenului român.

Dar e unu păcată mare pe noi, că tocmai de interesele cele mai vitale ale națiunii ne ocupăm mai puțin, că tocmai loru le aruncăm din înălțimea..... Întuineame ce ne domină indiferență și despreul nostru ne-socotit... Scris și strigă din răspunderi cei ce vădă și înțeleg pericolul, dar nimenei nu citește, nimenei nu aude pe aci pe pământul lui Traianu: ar dice cineva, că suntem o țară de orbă, o țară ce și-a mai vătuită încă urechile pentru oră ce interesă de aprópe alu ei..... Noi să ne facem totuș datoria, pâna ce-o da pronia cerescă să lumineze și să desfunde pe cei ce ar puté să ne aducă reformele mari și adevărate ale civilizațiunii moderne, reforma omului în traiu și cugetare, după care au să urmeze neapărată reforma modului său de a munci, și tōte reformele căte le-omu fi visată.

Știința, după tōte observațiunile, teoriile și cercetările ei experimentale, dice că unu omu maturu și cu viață activă, cum ar fi de pildă țăranul, trebuie să ia dinicu o hrana compusă astfel:

300 gr. carne.

1200 gr. pâne.

250 gr. legume și verdețui.

2 litre vinu (o jumătate de oca.)

La cari se adaogă grăsimea trebuințosă pentru preparațiunea culinară a substanțelor alimentare, și cantitatea de hrana aci indicată cată să se ia, se înțelege, în două rânduri pe di. Cifrele acestea n'au însă o însemnatate absolută; din contră, nimicu mai variabilă decâtă hrana în componațiunea și cantitea ei. Nu tuturor poporelor, precum nică tuturor individelor, convine aceeași regim.

Hrana trebuie să varieze, în cantitate cu clima, cu starea individualui, cu felul lui de muncă. Noi presupunem însă, în cifrele ce arătară, unu omu în stare normală, sub cerul țării noastre și de meseria plugar.

Hrana astfel compusă ar fi pe de o parte îndes-tulătore pentru desvoltarea căldurii necesare mașinei omenești, spre a produce forță reclamată de cele 10 său 11 ore de muncă agricolă, er pe de alta ea ar corăspunde exactă cu trebuința reparațiunei țesăturilor organice, oxidate și eliminate în timpul de o di. În alte cuvinte unu omu, care s'ar hrăni cu regimul indicat mai sus, ar fi în stare să muncească, vesel și harnic fără să pierdă nimicu din greutatea sa corporală. În clima țării noastre acestu regim ar putea să rămână constantă și iarna și vara, pentru că deși munca țăranului este incomparabilă mai ușoră iarnă, totuși rațiunea lui alimentară i-ar fi necesară și atunci, ca să pote resista, fără să-i pese, rigorii frigului de iarnă, adesea forțe simțitoru.

Dacă comparăm acum ceea ce știință și experiența prescriu unui omu muncitoru să mănânce, cu ceea ce consumă țăranul nostru, vom rămânea surprinși, cum de nu cadă d'aparițioarele omenii aceștia, cum de să mai tăinu chiar susținută în ei. — (Cultivatorul.)

D I V E R S E.

O nebună. — Cetimă în »Telegraful« din București: Se știe că mai toți medicii alieniști suntu nebuni. Fără a da credemantul acelora ce știe că nebunia e contagiosă, ne e permisă a ne mira de apucăturile ce au alieniștii de a declara de nebună ori ce persoană ce i se prezintă. E de observat, că mai nici odată doctorii nu suntu pentru neresponsabilitate mai alesă în casurile judiciare. Cate raporturi nu s'au văzută, în care se declară că individualu examinat nu e în tōte mințile, și cu tōte astea medicii alieniști declară, că individualu suntu cu tōte astea responsabil de faptele lor. În acestu chip, adesea ori se trimite la închisore individual, a căroru locu ar fi trebuit să fie în o casă de sănătate. Unu asemenea casă s'a întemplată cu o femeie numită Clary, pe care curtea cu jurați din Drome a condamnat-o la doi ani închisore. Această nenorocită și-a ucisă bărbatul în niște imprejurări forțe curiose. Ea e în vîrstă de 24 ani, cantică de cafe-concert. Măritată de cățăva ani cu unu bunu cismar, trăiau bine, asă că toți vecinii sciau că trăiesc bine. În ziua de 18 Februarie d-lu și d-na Clary prânziră la unu amicu alu lor; măncără bine și petrecură totu sără. Fără ca să se întempe ceva. Întorcându-se acasă, d-na Clary era forțe iritată și venindu în față bărbatului începă a strigă: — »Dacă te vei imbăta necontentu ca prietenul tău, să fi sigură că te ucigă.« Clary plecă capul fără să răspundă nimicu, se duse în camera de culcare și începă a se desbrăca. În acestu timp, femeia se duse în bucătăriă, lăua unu cuțită, pe care ilu ascunse sub haină, și se întorse în camera în care se culcase bărbatul, știe: —

„Nu vreau să mă săruș!“ Elu înaintă spre ea ridându, indată însă scose unu șipetă, cădându josu și vîrsându sângue. Justina scose cuțitul de sub haină și ilu împlântă în pieptul bărbatului. — »Ai murit?« strigă ea. Nenorocitul nu răspunse nimicu, își dăduse cea din urmă răsuflare, cuțitul străbătuse inima. Ea a fostă arestată îndată; din cauza însă că era într'o stare deplorabilă n'a pututu fi întrebătă asupra faptului imediat. A două di ea declară, că a făcută acesta fiindu beată, apoi se întorse și declară că l'a ucisă pentru că era gelosă, apoi ea știe: Nervii suntu causa. În privința acestor fapte magistratul înțelege că avea de afacă cu o nebună. Doctorii însă conchiseră, cumcă nenorocita e responsabilă de faptele sale. Curtea însă, mai puțină convinsă decâtă doctorii de responsabilitatea faptelor, și luându în considerația loviturile, rănilile, a condamnat-o la doi ani de închisore.

**

Templul cu șerpi. — Micul oraș Weida, în re-gatul Dahomey, este renumită prin templul său de șerpi. Acestu templu este o mică clădire, în care preoții întreținu o mulțime de șerpi mici și mari, pe cari ii nutrescă cu găini, pasări, brösce ce se aducă de indigeni. Nimicu nu este mai ciudat ca o vizită făcută în acestu sanctuar de dei tărări, cari inspiră grăză ori căruia eu-ropeanu. Aceste reptile se vădă încolăcite suptă acoper-

rișul templului, întinse la său suspendate cu capulă în josu, ca nisice cabluri enorme. Dându unu micu bacășu se poate obține dela preoții ore - cari surprindere: ținându în mână o baghetă, face ca șerpii cei mai mici să execute totu felul de exerciții, dăr refuză d'a derangia pe cei mari; de altminteri ei suntu forte mari și potu să omore unu bou strângău-lu în inelelor lor. Adesea se întemplă, că acești dei falși, întreținuți în templu din Weida în număr de peste o miilă, părăsesc locurile sfinte și se răspândesc prin oraș. Atunci preoții începă o adevărată vînătre; ei apucă pe cei mici cu mână și pe cei mari și pună în sacă pentru a-i duce la templu. A omori unu șerpu cu intențione este o crimă dintre cele mai mari, care se pedepsesc cu mōrtea. Dică este unu europen care a omorită reptila, atunci numai protecția regelui poate să-l scape. Autorul involuntar alu morții uneia din aceste reptile trebuie să anunțe accidentul preoților și să se supună la exerciții de purificare, cari se repetă în fiecare anu. În acăstă țără, ca pretutindeni, preotul trăiesc cu ceea ce căștigă din templu, căci se pretinde că găinile, aduse de cei cucerini, pentru a hrăni pe șerpii săi, suntu jumătate și fripte și măncate de preoți.

**

Viață Iugă. — Cu ocazia facerii recensământului pentru statistica României s'a constatat, dice »Gaz. Buzăului«, în comuna Găvănești, plasa Câmpu acelui județu, o femeie care numără 127 ani, și care încă și păstrăză totu facultățile.

A V I S U.

Conformu concluziunii protocolare a adunării reuniunii învățătorilor din acestu tractu, ținută în tōmna anului trecută, în par. Sambou, ameșurată §-lui 7 din statutele reuniunii, va ține adunarea sa de primăveră în parochia Nasală 14 Maiu a. c. st. n. 8 ore a. m. cu următoarea programă:

1. Membrii voră asistă în corpore la celebrarea cultului divinu.
2. Cuvântul de deschidere ilu va ține președintele.
3. Ameșurată §-lui 3 alu statutelor reuniunii se va ține alegerea secretarului reuniunii, și prin acesta culegere taxei de membru la reuniunea mămă (1 fl.)
4. Cetirea protocolului adunării de tōmă și observațiunile făcute din partea comitetului centralu alu reuniunii generale.
5. Tinerea disertațiunii ce o va predă domnul învățător și membru alu reuniunii mame Aleșandru Cupșa, eventualu Simeonu Bedeleanu »Despre Albină«; și după imprejurări, ascultarea mai multor disertațiuni și declamațiuni din adunarea trecută benevoli insinuate.
6. Tinerea propunerii practice din industria domestică, ce o va face domnul Petru Gramă, la care va preveni.
7. Lectiunea practică »Descrierea fulgerului și a tunelului, în sensu didactic și metodic,« ce o va ține învățătorul localu.
8. Observațiunile ce se voră face asupra disertațiunii și lectiunilor practice.
9. Pertractarea mai multor propuneră și tractate de interesă pentru reuniune, ce se voră insinuă la timp.
10. Desemnarea locului pentru tinerea adunării de tōmă, a disertantului și propunătorului, precum și materia ce se va prelucra.
11. Verificarea protocolului adunării, conformu §-lui 15 alu statutelor reuniunii districtuale.

La acăstă adunare ameșurată §-lui 6 toți membrii ordinari se invită, precum și întręga inteligență, ca pentru interesul învățătorului, cătă în mai mare număr, a se prezenta la aceea adunare suntu rugați.

Sântejude, 27 Aprilie 1885.

Vasiliu Puscariu,
v. prot. și preș. reun. tract.

A V I S U

Adunarea generală de ăstău timpă a »Reuniunii învățătorilor romani gr. cat. din giurul Cherlei« se va ține în 26 și 27 Maiu nou, adevătă treia și a patra di de Rusalii în Minthiul-Gherlei, tractul protopopescu alu Sân-Marghitei, — la care a participă membrii ordinari în sensul statutelor, er alii amici ai scolei și ai culturii poporale ca ospetă — cu totă stima sunt invitați.

Din ședința Comitetului administrativ, ținută în Gherla la 3 Maiu nou 1885.

Mihailu Șerbanu, canoniciu. Ioanu Hodoreanu secretar.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

Bursa de Bucureşti.

Cota oficială dela 24 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	vînd.
Renta română (5%).	85	86
Renta rom. amort. (5%)	91 ³ / ₄	92
convert. (6%)	87 ¹ / ₂	88
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	99	100
" " (5%)	84	84 ¹ / ₄
" urban (7%)	97	97 ¹ / ₈
" " (6%)	88 ¹ / ₂	89
" " (5%)	81 ¹ / ₄	81
Banca națională a României	1110	1130
Ac. de asig. Dacia-Rom.	315	320
" Națională	235	240
Aur	14 ¹ / ₄ %	14 ¹ / ₂ %
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursulu pieței Brașovă

din 8 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	Vînd.	8.73
Bancnote româneşti	8.73	8.70	8.74
Argint românesc	8.65	8.70	8.70
Napoleon-d'ori	9.88	9.94	9.94
Lire turcescă	11.08	11.12	11.12
Imperială	10.07	10.10	10.10
Galbenă	5.80	5.84	5.84
Scrisurile fonc. Albina	100.50	101.—	101.—
Ruble Rusescă	120.—	121. ¹ / ₂	121. ¹ / ₂
Discontul	7—10 % pe an	—	—

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutunerie lui **I. Gross.**

20% Tôte prețurile scădute 20% per comptant.

Magazinu de încăltăminte

alău lui

Ioanu Săbădeanu

Fabricat proprie și străină, solidă și modernă. Recomandări publică cu prețuri scădute tōte felurile de încăltăminte fine și ordinare, pentru bărbați, dame și copii, gata său după măsuri fabricate.

Ghete de bărbați dela v. a. fl. 3.60 cr. în susu.

Ghete de dame " " 3.— " "

Pantofi și ghete de copii dela 60 " " "

Pantofi de casă de piele, pîslă și stofă brodate cu flori pentru bărbați și dame dela v. a. fl. 1.30 cr. în susu.

Specialitate.

Cisme de copii în creță de Karlsbad dela v. a. fl. 3.50 cr. în susu
 " fetițe și băieți " " " 4.50 " "
Şoşonă de postavă de pîslă și cu Guma englesescă. — Şoşonă cu talpe de pîslă lungă și scurtă pentru voiajori. — Galoci de gumă engleză. — Sandale de gumă și de pîslă pentru dame, bărbați și copii cu prețuri elitne.

Cisme de copii ordinare dela v. a. fl. 2 în susu
 " bărbați " " " 5¹/₂ " "
 " femei " " " 4 " "

Comandele din afară se efectuează după măsurile trimise promptă și cele nepotrivite se iau înălțări în schimbă.

20% Tôte prețurile scădute 20%

Mersul trenurilor

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a călei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealu-Budapesta**Budapesta-Predealu****Teiușu-Aradu-Budapesta****Budapesta-Aradu-Teiușu.**

	Trenu de persone	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu omnibus	
București	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35
Predealu	1.09	—	—	9.50	Budapesta	8.00	8.55
Timișu	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55
Brașovu	2.06	—	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04
Feldioara	2.16	6.30	5.45	—	Oradea mare	4.11	5.13
Apatia	2.44	7.09	6.28	—	Várad-Velencez	4.21	9.37
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	—	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45
Homorodu	3.18	8.09	7.42	—	Mező-Telegd	4.40	9.59
Hașaleu	3.51	8.53	8.51	—	Rév	5.46	11.41
Sighișoara	4.51	10.18	10.52	—	Bratca	6.09	12.15
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	—	Bucia	6.28	12.48
Mediașu	5.39	11.36	12.43	—	Ciucia	6.52	1.48
Copsa mică	6.00	12.11	1.23	—	Huiedin	7.32	3.21
Micăsasa	6.29	12.35	2.07	—	Stana	7.51	3.54
Blașiu	—	12.54	2.27	—	Aghiriș	8.12	4.34
Crăciunelu	—	1.45	3.22	—	Ghribău	8.24	4.52
Teiușu	7.38	2.26	4.15	—	Nedea	8.38	5.11
Aiudu	7.55	2.48	4.44	—	Clușiu	8.57	5.40
Vîntul de susu	—	3.12	5.10	—	Apahida	9.23	6.00
Uióra	—	3.19	5.19	—	Ghribău	9.50	6.29
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	—	Nedea	11.15	8.14
Ghribău	8.48	4.10	6.38	—	Cucerdea	12.04	9.49
Apahida	—	5.39	8.51	—	Uióra	12.12	9.58
Clușiu	10.08	5 ¹ / ₂ 9.18	—	—	Vîntul de susu	12.19	10.07
Nedea	10.18	6.28	8.00	—	Aiudu	12.45	10.42
Ghribău	—	6.54	8.34	—	Teiușu	1.15	11.32
Aghirișu	—	7.10	8.59	—	Crăciunelu	1.44	12.03
Stana	—	7.25	9.35	—	Blașiu	2.00	12.24
Huiedin	11.33	8.11	11.04	—	Mediașu	2.34	12.43
Ciucia	12.06	8.52	12.17	—	Copsa mică	2.52	1.22
Bucia	—	9.11	12.47	—	Elisabetopole	3.27	2.24
Bratea	—	9.29	1.21	—	Sigisoara	4.50	4.17
Rév	12.25	9.52	2.05	—	Hașaleu	5.08	4.51
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	—	Homorod	6.47	7.07
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	—	Agostonfalva	7.36	8.10
Váradi-Velencez	—	10.56	3.55	—	Apatia	8.09	8.46
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	—	Feldioara	8.41	9.20
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	—	Brașovu	—	—
Szolnok	3.14	1.47	11.05	—	Timișu	—	—
Buda-pesta	5.10	4.40	2.37	—	Predealu	—	—
Viena	7.30	7.44	6.40	—	Bucurescă	—	—
	2.00	6.20	2.00	—		—	—

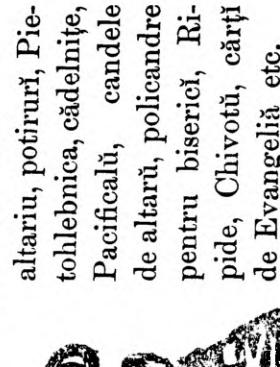
Nota: Orelle de noapte sunt cele dintre liniile grise.

Timpul de la ALEXANDRU

Cursul la bursa de Viena

din 7 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	96.40	Bonuri croato-slavone	101.
Rentă de hârtă 5%	92.05	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	96.50
Imprumutul căilor ferate	146.25	Imprumutul cu premiu ung.	117.-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung.	—	Losurile pentru regulairea Tisei și Segedinului	119.50
(1-ma emisiune)	96.50	Renta de hârtă austriacă	82.-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung.	—	Renta de arg. austri.	82.35
(2-a emisiune)	—	Renta de aură austri.	106.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung.	—	Losurile din 1860	138.75
(3-a emisiune)	107.20	Actiunile băncelor austro-ungare	852.-
Bonuri rurale ungare	102.50	Act. băncelor de credită ung.	282.-
Bonuri cu cl. de sortare 1C2.50	—	Act. băncelor de credită austri.	289.20
Bonuri rurale Banat-Timis	101.75	Argintul — Galbin	5.84
Bonuri cu cl. de sortare 101.75	—	Impăratesci	—
Bonuri rurale transilvane 101. —	—	Napoleon-d'ori	9.83-
	—	Mărți 100 imp. germ.	60.85
	—	Londra 10 Livres sterline 124.55	

Anunțam că aceștor onorați cetitori, cari voru binevoi a se abona la tōia noastră de aici încolo, că